

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللهم علمني ما ينفعني وانفعني بما علمتني

اکسیژن درمانی

دکتر حسن سلیمان پور

استاد بیهوشی و فوق تخصص مراقبت های ویژه ، فلوشیپ احیاء قلبی =
ریوی و مراقبت بحرانی بیماران ترومایی ، فلوشیپ بالینی پزشکی مبتنی
بر شواهد دانشگاه علوم پزشکی تبریز

عناوین بحث

1. تاریخچه
2. تعریف
3. انواع هیپوکسی
4. علائم و نشانه های هیپوکسی
5. اندیکاسیون های اکسیژن درمانی
6. موارد منع مصرف اکسیژن درمانی و هشدارها
7. روش های تجویز اکسیژن

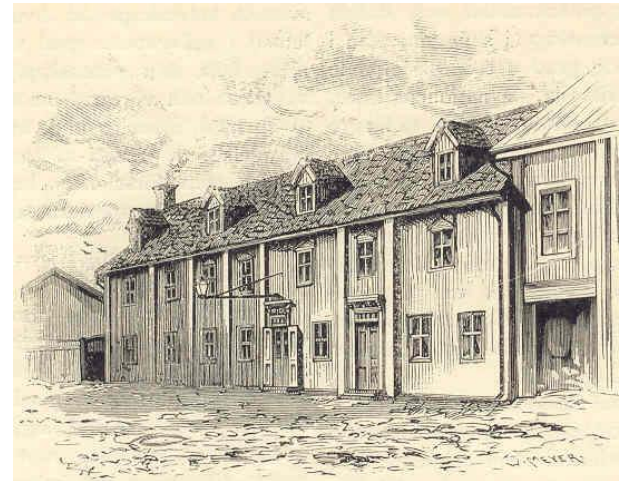
تاریخچه

کشف اکسیژن: 1772

Carl Wilhelm Scheele.

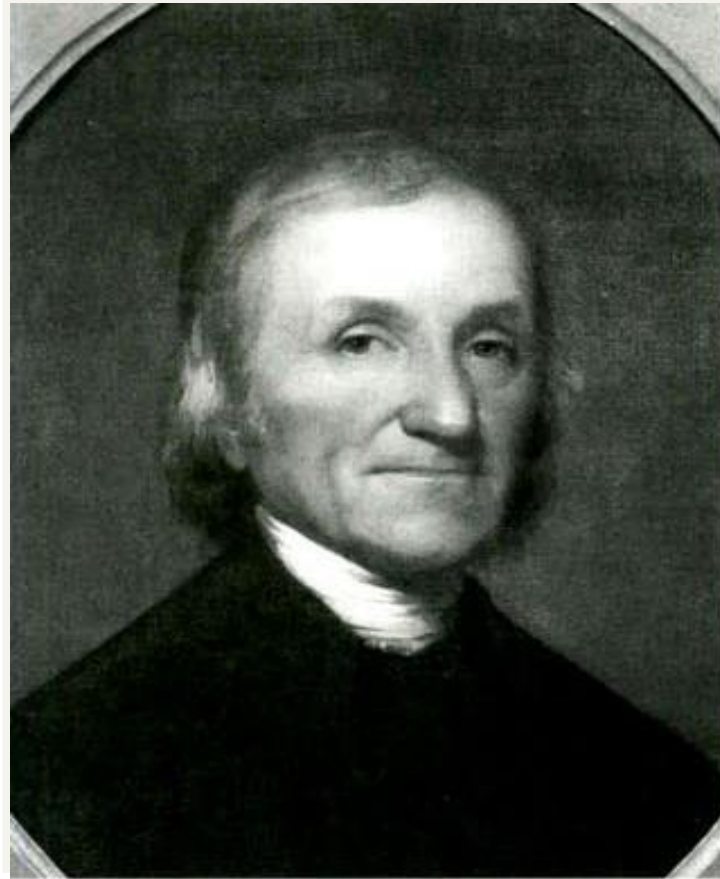
کارل ویلیام شیل
شیمیدان دارویی آلمانی-سوئدی

خانه و داروخانه شیل در شهر کوپنیک
Kopnig

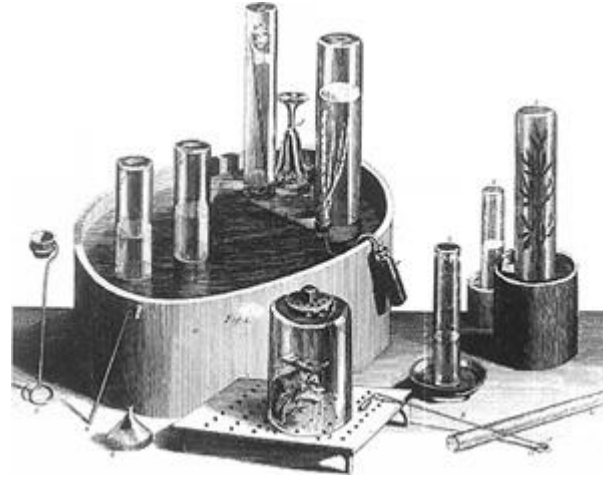
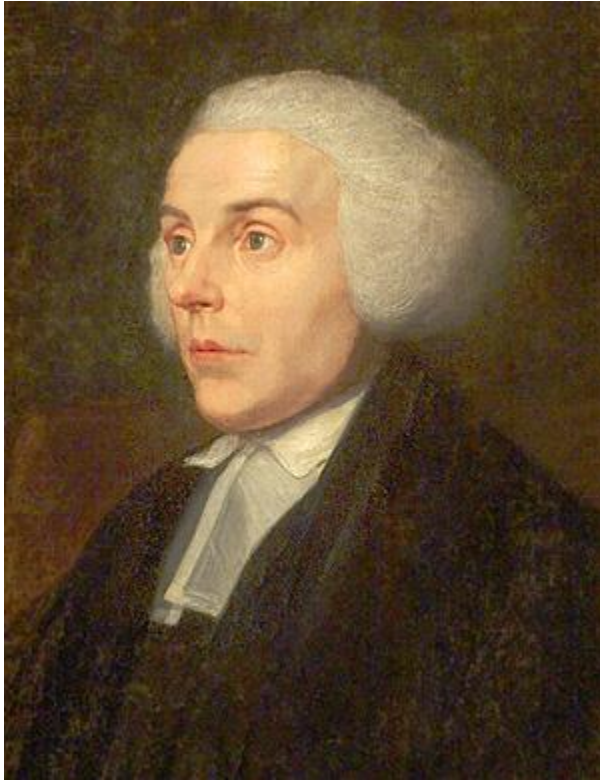
اکسیژن، نیتروژن، کلر و بسیاری از مواد شیمیایی
علت احتمالی مرگ: چشیدن مواد سمی؟

تاریخچه

ژوزف پریستلی 1774

کشف اکسیژن: 1774

Pneumatic trough

ژوزف پریستلی 1774

وزیر و معلم → حامی انقلاب فرانسه و آمریکا
8 نوع گاز از جمله اکسیژن را ایزوله کرد
مهاجرت به آمریکا

تاریخچه

□ همان گونه که شمع در اکسیژن خالص نسبت به هوای عادی محیط سریع تر می سوزد؛ زندگی نیز در هوای خالص سریعتر جریان می یابد...

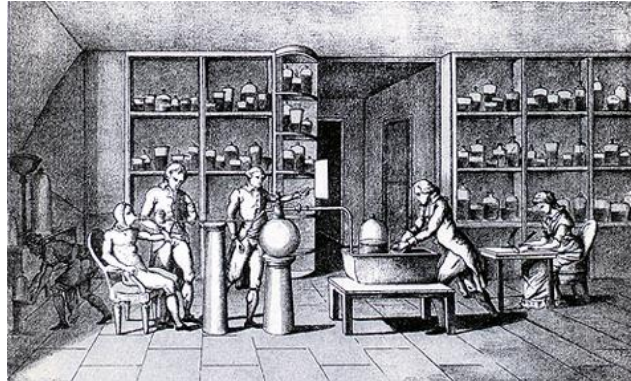
□ ژوزف پریستلی

تاریخچه

کشف اکسیژن: 1775

آنتوان لاورن لاوازیه

اکسیژن: عامل اسیدزا، شناسایی به عنوان عنصر

1794 اعدام با گیوتین → انقلاب فرانسه → آرسنال پاریس → دانشمند → وکیل

عناوین بحث

1. تاریخچه
2. تعریف
3. انواع هیپوکسی
4. علائم و نشانه های هیپوکسی
5. اندیکاسیون های اکسیژن درمانی
6. موارد منع مصرف اکسیژن درمانی و هشدارها
7. روش های تجویز اکسیژن

تعریف

اکسیژن درمانی به تجویز اکسیژن با غلظت بالاتر نسبت به هوای محیط (21%) با هدف پیشگیری از بروز علائم و درمان هیپوکسی گفته می شود

اکسیژن چیست؟؟؟

هشتمین عنصر جدول تناوبی

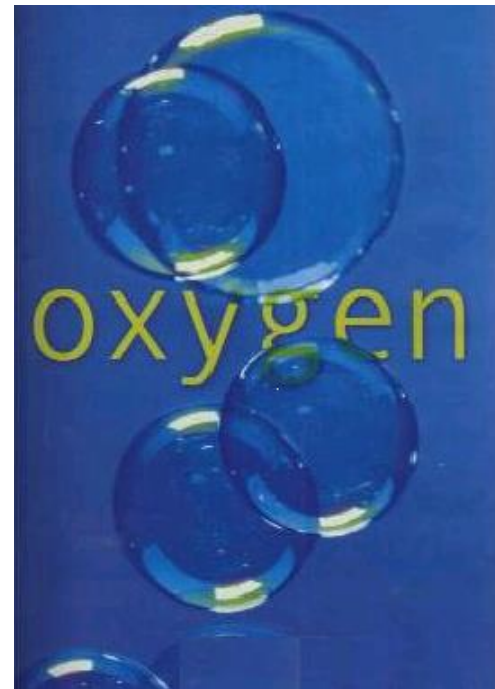
به عنوان سمبل اکسیژن O.

وزن اتمی یا عدد جرمی (15.9994)
16.0.

با ساختار الکترونی $[He]2s^22p^4$.

سومین عنصر فراوان تشکیل دهنده
خورشید

به عنوان عنصر گازی 21%
هوای جو را تشکیل می دهد

اکسیژن به عنوان دارو...؟!!

- اکسیژن به عنوان دارویی برای درمان هایپوکسی مطرح است
- تمامی داروها برای تجویز بسته به نیاز بیمار راه ها و روش های متنوعی دارند
- همانند تمامی داروها نیازمند مونیتورینگ دقیق حین تجویز است
- استفاده از اکسیژن حتما باید در پرونده بیمار ثبت گردد
- در بیمارستان دوز/روش تجویز/مدت زمان درمان/در برگه دستورات دارویی قید شود(همانند سایر داروها)

The North West Lung Centre Oxygen Prescription Chart

CONTINUOUS/NIGHT-TIME/DAY-TIME/PRN (please circle)

Tick device	NAME	HOSPITAL NUMBER				WARD	AGE
NASAL CANNULAE/ NIPPV Circle flow rate L/min Time & Date Signature	<i>CHANGE 1</i>	<i>CHANGE 2</i>	<i>CHANGE 3</i>	<i>CHANGE 4</i>	<i>CHANGE 5</i>	Nasal Cannulae are best suited for chronic usage. Concentration of oxygen delivered depends on factors other than flow rate.	
	1 2 3 4 _	1 2 3 4 _	1 2 3 4 _	1 2 3 4 _	1 2 3 4 _		
VENTIMASK Tick concentration required and specify flow rate Flow should be adjusted to patient comfort. Minimum and maximum allowable flow rates indicated Time & Date Signature	<i>CHANGE 1</i>	<i>CHANGE 2</i>	<i>CHANGE 3</i>	<i>CHANGE 4</i>	<i>CHANGE 5</i>	Fixed concentration masks are suited to patients where concentration is critical. A common error is to fail to provide sufficient flow. Increased flow rate DOES NOT alter the conc ⁿ or increase the chance of CO ₂ retention but reduces work of breathing. Flow rate changes for ventimask only can be prescribed without consultation with a doctor	
	CONCENTRATION	FLOW	FLOW	FLOW	FLOW		
	24%	(2-15)	(2-15)	(2-15)	(2-15)		
	28%	(4-15)	(4-15)	(4-15)	(4-15)		
	35%	(8-15)	(8-15)	(8-15)	(8-15)		
	40%	(12-15)	(12-15)	(12-15)	(12-15)		
	60%	15	15	15	15		
HIGH FLOW Record concentration (33-100%) Time & Date Signature						High flow rates are only required in special circumstances in breathless, hypoxic patients with a high respiratory drive	

قدرت اکسیژن

آدمی بدون غذا تا چند هفته، بدون آب
تا چند روز زنده می ماند ولی بدون
اکسیژن تا 3 دقیقه عملاً مرگ
بیولوژیک آغاز می گردد

اکسیژن مهمترین عنصر منفردی است
که وارد بدن می شود

اکسیژنی که وارد سلولها میشود تامین
انرژی از کربوهیدراتها را تضمین می کند

اکسیژن بصورت موثری سیستم ایمنی
را در برابر هجوم میکروارگانیسم ها
مقاوم میسازد

هایپوکسمیا؟

هایپوکسمیا؟

Low PaO₂

(کاهش فشار اکسیژن شریانی)

کمبود اکسیژن رسیده به بافت

های بدن در سطح سلول

هایپوکسیا؟ هایپوکسمیا؟

□ در حال استراحت در بیماری که به علت نارسایی تنفسی شدید هایپوکسمی شدید دارد ممکن است هایپوکسی و در واقع حالت بیهواری در بافت ها وجود نداشته باشد.

عناوین بحث

1. تاریخچه
2. تعریف
3. انواع هیپوکسی
4. علائم و نشانه های هیپوکسی
5. اندیکاسیون های اکسیژن درمانی
6. موارد منع مصرف اکسیژن درمانی و هشدارها
7. روش های تجویز اکسیژن

انواع هایپوکسی...؟

- هایپوکسیک هایپوکسیا
- هایپوکسی مربوط به جریان خون (ایستایی)
- هایپوکسی خونی (آمی)
- هایپوکسی مربوط به تقاضای بیشتر (Demand)
- هایپوکسی هیستوتوکسیک

هایپوکسی هایپوکسیک...

پایین) PaO₂ فشار اکسیژن شریانی: (

- ثانویه به $FIO_2 < 0.21$ یا کم بودن فشار بارومتریک (ارتفاع از سطح دریا)
- تنفسهای ضعیف به دنبال ضعف عصبی-عضلانی یا مسمومیت با خواب آورها
- کاهش اکسیژن رسانی ثانویه به ARDS یا فیروز ریوی

هایپوکسی هایپوکسیک ...

هایپوکسی می تواند به دلیل یکی از 6 فاکتور زیر و یا ترکیبی از آنها ایجاد شود که بدین شکل دسته بندی می گردد:

Causes	P(A-a)O ₂
Decreased barometric pressure	Normal
Decreased F _{IO₂}	Normal
Hypoventilation	Normal
Shunting (high $\dot{Q}_s/\dot{Q}_t$)	Increased
Ventilation-perfusion mismatch	Increased
Diffusion impairment	Increased

$\dot{Q}_s/\dot{Q}_t$, shunted blood flow/cardiac output ratio.

• A-a گرادیان *Aka*: اختلاف فشار اکسیژن آئوئول/شریان PO2, تفاوت DO2 ,

• گاز خون شریانی (ABG)

• فیزیولوژی

• کارایی تبادل اکسیژن میان آئوئولها و شریان

• محاسبه در سطح دریای آزاد

• $A-a \text{ gradient} = (F_{iO_2}\%/100) * (P_{atm} - 47 \text{ mmHg}) - (P_{aCO_2}/0.8) - P_{aO_2}$

• FIO2 on room air = 0.21

• گرادیان نرمال A-a

• $A-a \text{ gradient} = (\text{Age}/4) + 4$

• فرد جوان در سطح دریا

• A-a increases 5 to 7 mmHg for every 10% increase FIO2

• Room Air: 10 to 20 mmHg

• 100% oxygen: 60 to 70 mmHg

• Increased age affects A-a gradient (at sea level)

• Age 20 years: 4 to 17 mmHg

• Age 40 years: 10 to 24 mmHg

• Age 60 years: 17 to 31 mmHg

• Age 80 years: 25 to 38 mmHg

• گرادیان افزایش یافته A-a

– آمبولی ریوی

هایپوکسی مربوط به جریان خون

- خون‌رسانی (پمپاژ) ناکافی خون از ریه به بافت‌ها در پی کاهش قدرت برون‌ده قلبی به دلایلی همچون ایسکمی قلب، کاهش حجم مایعات بدن (خون‌ریزی، دهیدراتاسیون)، افت فشار خون، نارسایی شریانی.
- ایسکمی قلب از جمله شرایط لزوم اکسیتژن‌تراپی می‌باشد

هایپوکسی همیک یا خونی:

□ ظرفیت حمل اکسیژن به دلیل آنمی یا مسمومیت با کربن مونوکسید کم می شود.

مت هموگلوبین ردوکتاز

اکسیداسیون آهن بوسیله داروها

مت هموگلوبینی؟

سولف هموگلوبینی؟

هایپوکسی همیک یا خونی (ادامه):

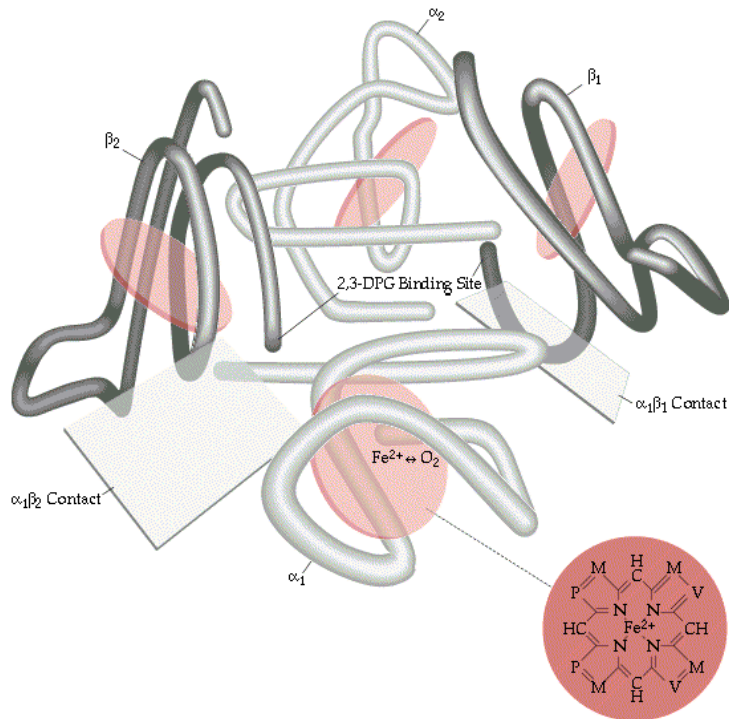
- مت هموگلوبین: هموگلوبینی است که آهن دو ظرفیتی آن به آهن سه ظرفیتی تبدیل شده. مت هموگلوبین توانایی ترکیب شدن برگشت پذیر با اکسیژن را ندارد. همیشه مقداری مت هموگلوبین در بدن تولید میشود اما توسط سیستم آنزیمی احیاگر خنثی میشود این سیستم شامل:
  - * NADPH مت هموگلوبین ردوکتاز
  - * NADH مت هموگلوبین ردوکتاز
  - * گلوکاتیون احیا شده
  - * اسید آسکوربیک
- سولف هموگلوبین: زمانی که هموگلوبین در طی اکسید شدن سولفور به داخل حلقه ی هم وارد شود. این نوع هموگلوبین توانایی انقال اکسیژن را ندارد اما به راحتی با CO جهت تشکیل کربوکسی سولف هموگلوبین ترکیب میشود.
- کربوکسی هموگلوبین: زمانی که به هر دلیلی به جای اکسیژن CO با هموگلوبین ترکیب شود. این نوع هموگلوبین نیز توانایی حمل اکسیژن را ندارد.

مت هموگلوبینی (سندرم کودکان آبی) ، یک اختلال خونی است که در آن سلول های قرمز خون، نمی توانند به اکسیژن متصل شوند، در نتیجه اکسیژن به اعضای بدن نمی رسد، و این مسئله باعث سیانوز و آبی شدن رنگ پوست می شود!
مهمترین علائم مت هموگلوبینی شامل رنگ پریدگی و کبود شدن رنگ پوست، لب ها و پوست زیر ناخن ها ، تنگی نفس، خستگی، گیجی، سردرد و افزایش ضربان قلب هستند

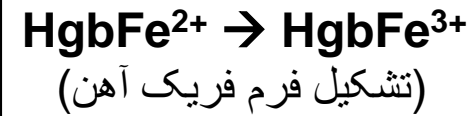

موجودات آبی رنگ یا ناوی ها :Na'vi در فیلم سه بعدی آواتار، موجودات فرازمینی، پوستی آبی داشتند. اما آیا ممکن است، پوست انسان ها هم آبی شود؟!

مت هموگلوبینی

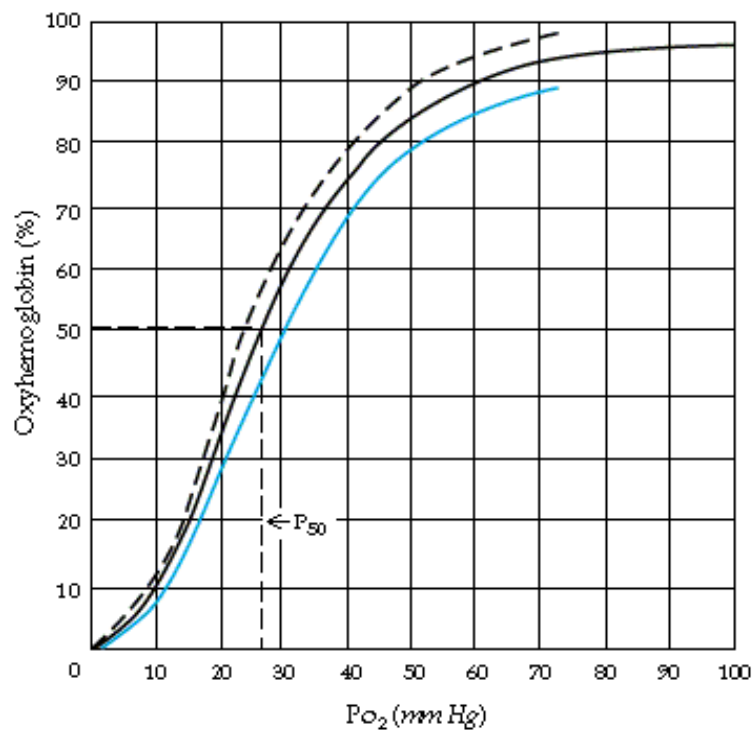

مواجهه با $HgbFe^{2+}$ با
عوامل اکسیدان

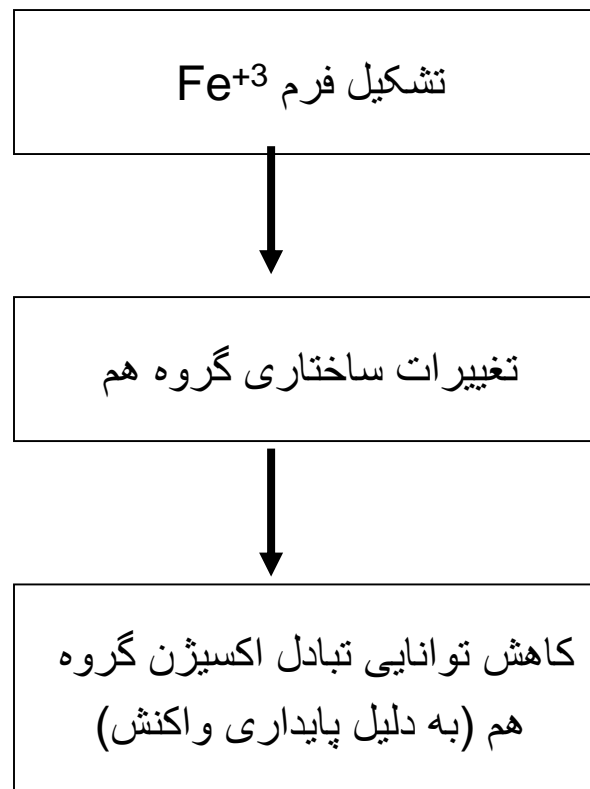
عدم توانایی در تبادل O_2

مت هموگلوبینی منجر به انحراف منحنی (شیفت) به O_2 -Hgb چه می شود

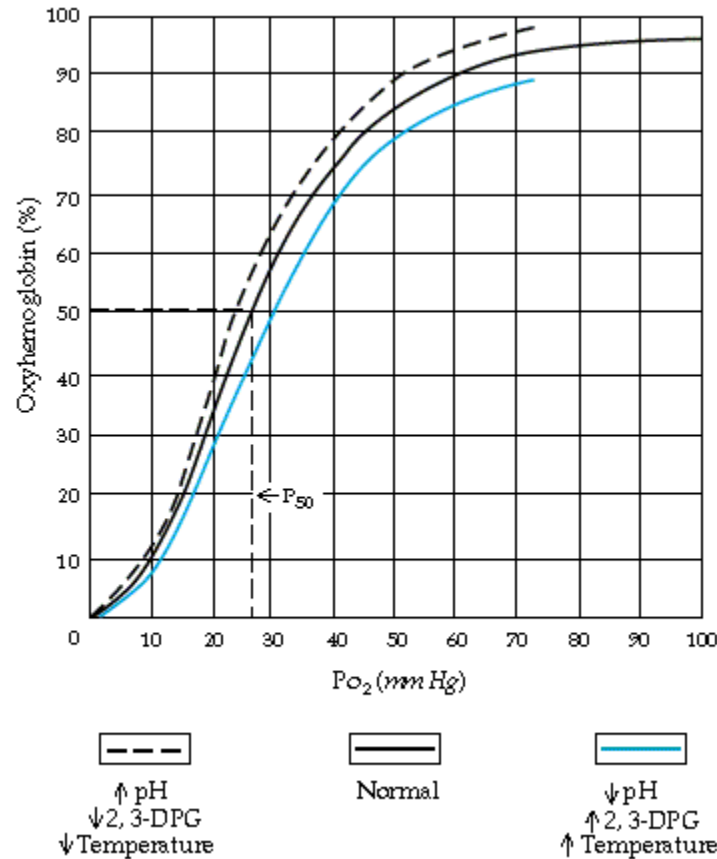

<div style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 10px; margin: 0 auto;"></div> <p>↑ pH ↓ 2, 3-DPG ↓ Temperature</p>	<div style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 10px; margin: 0 auto;"></div> <p>Normal</p>	<div style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 10px; margin: 0 auto;"></div> <p>↓ pH ↑ 2, 3-DPG ↑ Temperature</p>
--	---	--

O_2 -Hgb dissociation curve

مت هموگلوبینی را می توان با تجویز اکسیژن و متیلن بلو 1% (10mg/ml) 1 تا 2 میلی گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن هر 5 دقیقه از طریق وریدی درمان نمود، معمولا پاسخ به درمان سریع است، گاهی در صورت بالا بودن میزان مت هموگلوبینی دوز فوق از یک ساعت تکرار می شود

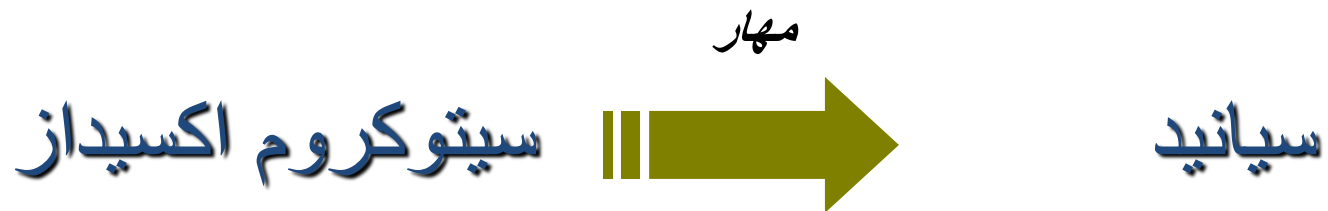

هایپوکسی ناشی از افزایش تقاضا (*Demand*)

□ میزان اکسیژن مصرفی مورد نیاز در مواردی به دلیل متابولیسم تشدید یافته افزایش می یابد: مانند تب...

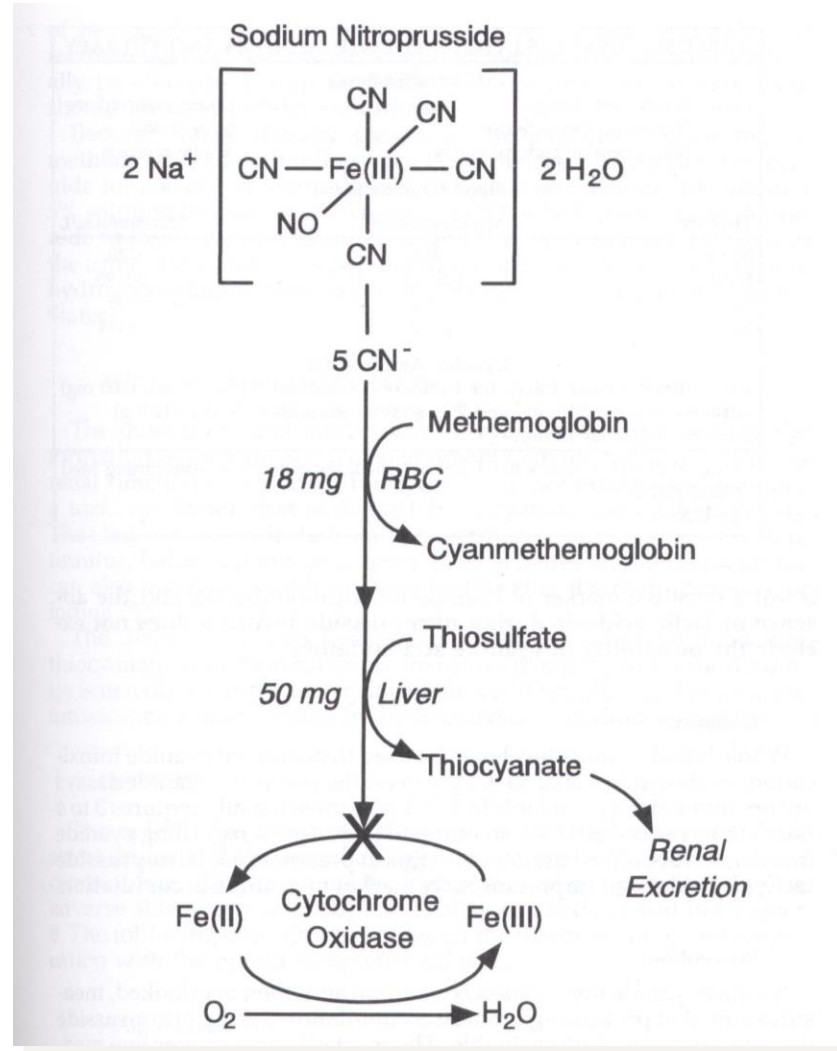
هایپوکسی هیپستوتوکسیک ...

□ اتصال و تبادل اکسیژن (با هموگلوبین) مختل می شود برای مثال مسمومیت با سیانیدها

هایپوکسی هیستوتوکسیک ...

□ وقتی سیانید با آهن اکسیده سیتوکروم اکسیداز ترکیب می شود با بلوک کردن توانایی استفاده اکسیژن منجر به مهار قدرت آزادسازی گروه فسفات (انرژی زا) از آن می گردد

عناوین بحث

1. تاریخچه
2. تعریف
3. انواع هیپوکسی
4. علائم و نشانه های هیپوکسی
5. اندیکاسیون های اکسیژن درمانی
6. موارد منع مصرف و هشدارها
7. روش های تجویز

علائم و نشانه های هایپوکسی:

- تنفس های سریع عمیق و دشوار
- افزایش فشار خون، تاکی کاردی، دیس ریتمی و تغییرات ضربان قلب
- بی حالی، بیقراری و سردرگمی (disorientation)
- پلی سایتمی
- چماقی شدن ناخن و سیانوز

پاسخ سیستم قلب و عروق به هایپوکسی:

□ پاسخ سیستم قلبی عروقی به هایپوکسی حاصل هر دو رفلکس عصبی و همورال و البته اثر مستقیم می باشد

O ₂ Saturation (%)	Hemodynamic Variable					Predominant Response
	HR	BP	SV	CO	SVR	
>80	↑	↑	↑	↑	No change	Reflex, excitatory
60-80	↑ Baroreceptor	↓	No change	No change	↓	Local, depressant > reflex, excitatory
<60	↓	↓	↓	↓	↓	Local, depressant

BP, systemic blood pressure; CO, cardiac output; HR, heart rate; SV, stroke volume; SVR, systemic vascular resistance; ↑, increase; ↓ = decrease.

عناوین بحث

1. تاریخچه
2. تعریف
3. انواع هیپوکسی
4. علائم و نشانه های هیپوکسی
5. اندیکاسیون های اکسیژن درمانی
6. موارد منع مصرف و هشدارها
7. روش های تجویز

اندیکاسیون های اکسیژن درمانی:

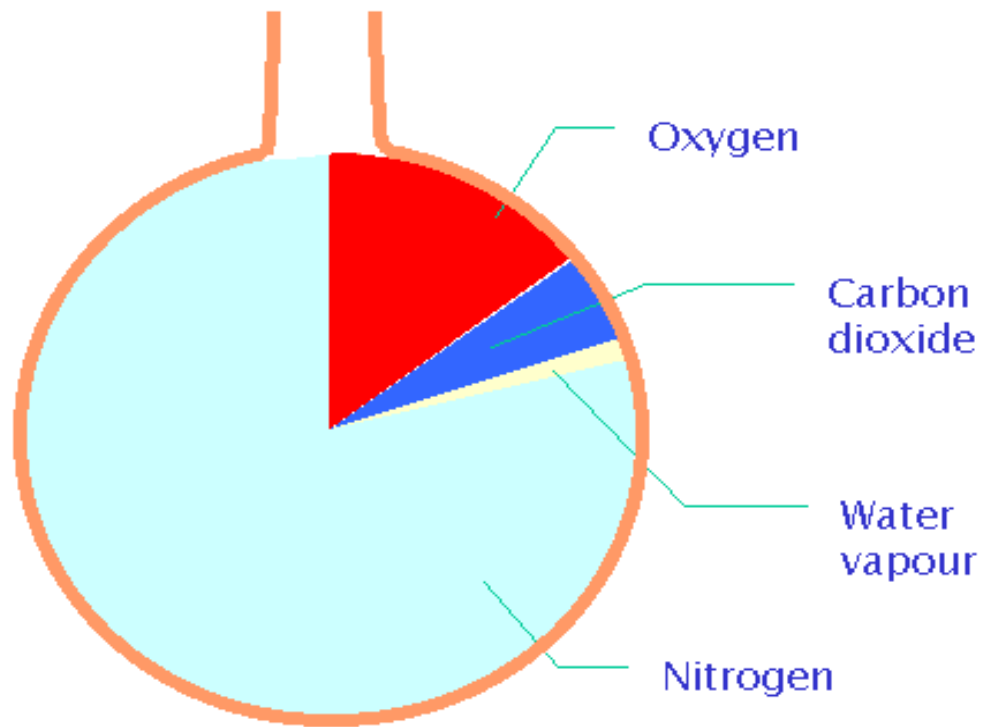
- PaO₂ <60mmHg or SaO₂ <90%
- ترومای شدید
- ایسکمی حاد میوکارد قلب
- کوتاه مدت، بعد از جراحی
- تجویز اکسیژن جهت زدودن و حذف سایر گازها
- مسمومیت با مونوکسید کربن
- آمبولی هوا و Decompression Sickness
- عفونت حاد
- حمایت اکسیژناسیون شریانی

عناوین بحث

1. تاریخچه
2. تعریف
3. انواع هیپوکسی
4. علائم و نشانه های هیپوکسی
5. اندیکاسیون های اکسیژن درمانی
6. موارد منع مصرف و هشدارها
7. روش های تجویز

موارد منع مصرف و هشدارها:

- در بیمارانی که به صورت مزمن هایپرکاپنه دارند $PaO_2 > 60$ میتواند منجر به دپرسیون تنفسی گردد.
- در $FIO_2 > 0.50$ علائم سمیت اکسیژن همچون آتکتازی جذبی (denitrogenation absorption), (atelectasis) روی هم خوابیدن مژکها به همراه اختلال عملکرد لکوسیت ها می گردد.
- در بیمارانی که با بلئومایسین تحت کموتراپی سرطان می باشند باید بسیار با احتیاط تجویز گردد زیرا بلئومایسین بافت ریه را شدیداً حساس میکند.
- خطر آتش سوزی در غلظت بالای اکسیژن وجود دارد.

$$\text{Alveolar pressure} = P_{\text{A}}\text{O}_2 + P_{\text{A}}\text{CO}_2 + P_{\text{A}}\text{H}_2\text{O} + P_{\text{A}}\text{N}_2$$

هپیرکسی:

□ در مسمومیت با اکسیژن به دلیل آزاد شدن رادیکال های آزاد آسیب بافتی در سطح سلولی رخ می دهد

□ علائم بسیار مشابه با ARDS دارد

□ FIO2 100% ▶ 12h, FIO2 80% ▶ 24h, FIO2 60% ▶ 36h

□ تجویز اکسیژن با $FIO2 > 0.50$ همیشه منجر به بروز علائم سمیت نمی گردد

□ فیبرو پلازی رترولنتال در کودکان نارس کمتر از یک کیلو و کمتر از 28 هفته بارداری

□ سرکوب تنفس

□ تشنج حادترین اثر سمیت اکسیژن ($> 2ATA$)

□ انجمن بین المللی آتش نشانی امریکا چسباندن علامت
”سیگار کشیدن ممنوع“ را در ورودی اطاق بیمارانی که
اکسیژن دریافت می کنند ضروری می داند این با وجودی
است که مصرف سیگار در کل بیمارستان نیز ممنوعیت
دارد...

عناوین بحث

1. تاریخچه
2. تعریف
3. انواع هیپوکسی
4. علائم و نشانه های هیپوکسی
5. اندیکاسیون های اکسیژن درمانی
6. موارد منع مصرف و هشدارها
7. روش های تجویز

روش های تجویز اکسیژن:

- غلظت (دوز) اکسیژن تجویزی به بیمار باید تحت کنترل سیستم تحویلی مناسب باشد
- 2 نوع تقسیم بندی کلی برای سیستم های تحویل اکسیژن در دسترس است:
  - غلظت ثابت
  - غلظت متغیر

غلظت متغیر:

- در سیستم تحویل غلظت متغیر میزان اکسیژنی که در یک دقیقه به بیمار داده می شود متغیر است.
- مهمترین عامل ایجاد این تغییرات، تغییر در تعداد تنفس های خود بیمار می باشد.
- تنظیمات مربوط به دستگاهی که اکسیژن را به بیمار می رساند ممکن است ثابت باشد ولی غلظت اکسیژنی که به ریه های بیمار می رسد وابسته به تعداد تنفس های او می باشد...

Patient with chronic obstructive pulmonary disease

	In respiratory distress	After relief of respiratory distress
Ventilatory minute volume (Respiratory rate x tidal volume)	<p style="text-align: center;">30 l/min (40 breaths/min x 750 ml/breath)</p>	<p style="text-align: center;">5 l/min (10 breaths/min x 500 ml/breath)</p>
Oxygen flow rate	<p style="text-align: center;">2 l/min</p>	<p style="text-align: center;">2 l/min</p>
Calculation of inspired oxygen concentration (FiO₂)	<p>2 l/min of 100% oxygen + 28 l/min of air drawn into the mask (21% oxygen) = 30 l/min minute volume Thus FiO₂ = $\frac{(1.0 \times 2) + (0.21 \times 28)}{30} = 0.26 \text{ (26\%)}$</p>	<p>2 l/min of 100% oxygen + 3 l/min of air drawn into the mask (21% oxygen) = 5 l/min minute volume Thus FiO₂ = $\frac{(1.0 \times 2) + (0.21 \times 3)}{5} = 0.53 \text{ (53\%)}$</p>

تحويل میزان متغير

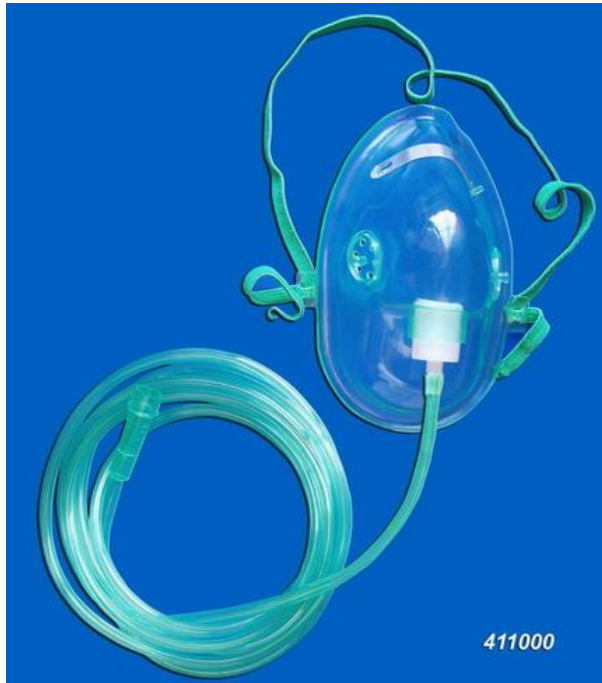
- اكثر سيستم های تجویز اکسیژن متغير می باشد:

- پرونگ بینی

- ماسک صورت معمولی

- ماسک های NRB

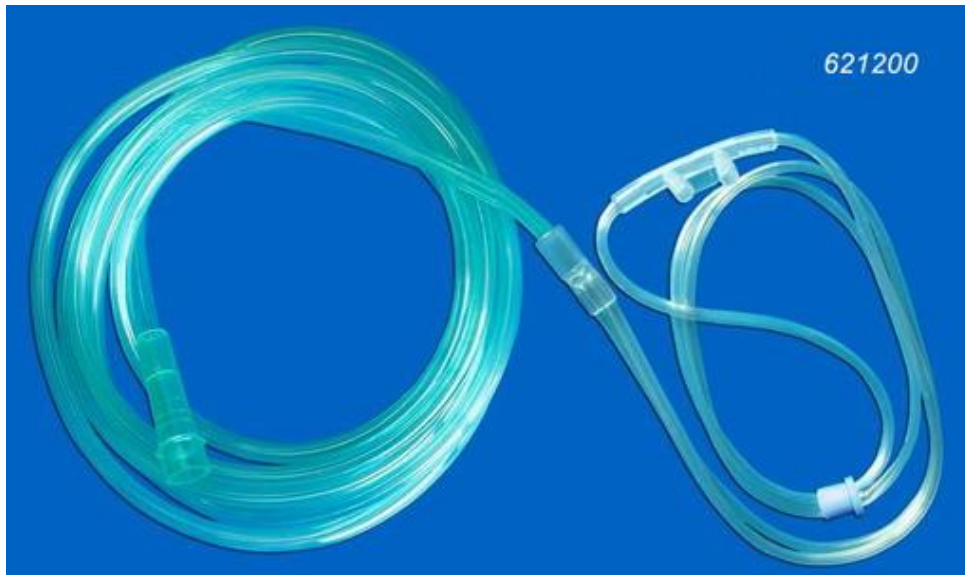
- مشکل استفاده از این سیستم ها این است که شما هیچ گاه با اطمینان نمی توانید میزان اکسیژن دریافتی بیمار را بدانید...

411000

413100

621200

غلظت ثابت

- سیستم تحویل اکسیژن با غلظت ثابت این مشکل را حل کرده است.
- میزان اکسیژن دریافتی در این سیستم به تعداد تنفس فرد وابسته نیست.
- مهم نیست بیمار در دقیقه چند تنفس انجام می دهد... غلظت اکسیژن دریافتی بیمار ثابت خواهد بود...

سیستم های تحویل (روش های تجویز):

□ کانول بینی (سیستم جریان کم)

□ ماسک ساده (سیستم جریان کم به همراه مخزن ذخیره)

□ ماسک با استنشاق مجدد هوای بازدمی (سیستم جریان کم به همراه مخزن ذخیره)

□ ماسک بدون استنشاق مجدد هوای بازدمی با کیسه ذخیره کننده (سیستم جریان کم به همراه مخزن ذخیره)

□ ماسک ونچوری (سیستم جریان بالا)

کانول های بینی:

(سیستم جریان کم)

می تواند بین 24 تا 44 درصد غلظت اکسیژن در جریان کمتر از 6 لیتر در دقیقه بسته به الگوی تنفسی ایجاد نماید.
در این سیستم مخزن یا Reservoir بینی بیمار می باشد.

کانول های بینی.....:

□ FiO2 بیمار به ازای هر لیتر اکسیژن تقریبا 4 درصد افزایش می یابد. در جریان های بالاتر از 6 لیتر با توجه به ورود قابل توجه بخش اعظمی از جریان به محیط اطراف غلظت اکسیژن تحویلی تغییر محسوسی نمی یابد. بعلاوه فشار بالا منجر به آسیب مخاطی، خشکی و خونریزی بینی می شود.

□ مرطوب کردن هوای تحویلی با کانول بینی به ویژه در جریان بالاتر از 4 لیتر به وسیله دستگاه حباب ساز ضروری است.

محاسبه FiO_2 تحویلی با کانول بینی

V_T 500 mL, RR 20/min, T_{in} 1 s, T_{ex} 2 s

FGF 6 L/min (100 mL/s)

	<u>Volume</u>	<u>Conc.</u>	<u>O₂ amount</u>
FGF	100 mL	100%	100 mL
Reservoir	50 mL	100%	50 mL
Air dilution	350 mL	20%	70 mL
	500 mL		220 mL
			= 44%

ماسک های ساده.....

(سیستم جریان کم به همراه مخزن ذخیره)

□ میتواند غلظت اکسیژنی برابر با 40 تا

60 درصد را برای بیمار در جریان

بین 5 تا 10 لیتر در دقیقه را فراهم

آورد. مخزن ذخیره ای، فضای بین

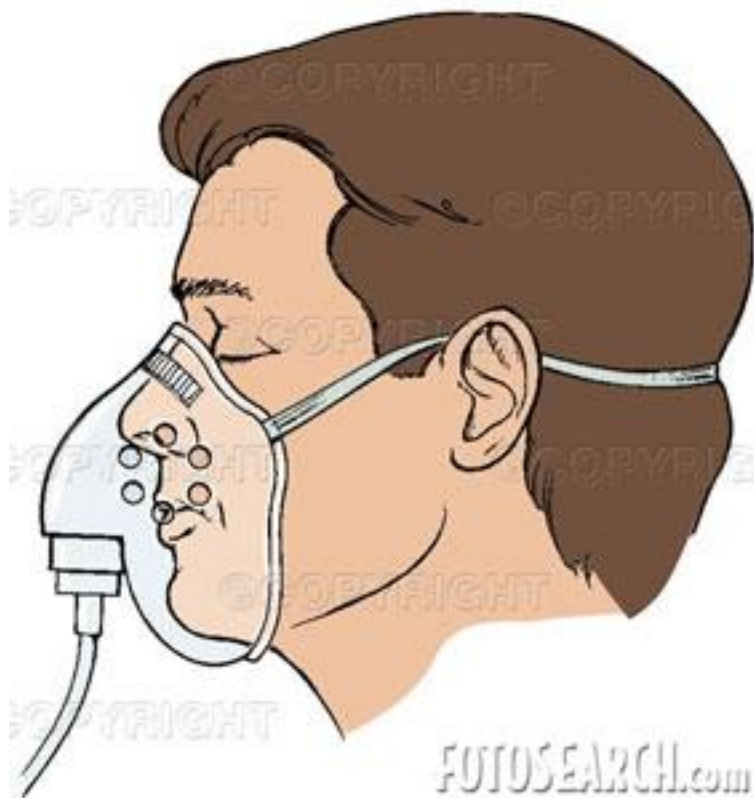
بینی و ماسک می باشد و طبعا چون از

فضای داخل بینی بزرگتر است میزان

اکسیژن بیشتری برای تنفس بعدی

ذخیره می گردد و می توان به FiO_2

بیشتری دست یافت

ماسک های ساده.....

(سیستم جریان کم به همراه مخزن ذخیره)

- در جریان های کمتر از 5 لیتر در دقیقه توصیه نمی شود.
زیرا در این حالت به دلیل فشار کم، CO₂ از مخزن پراکنده نمی شود و اشکال ایجاد می نماید
- محبوبیت ماسک های ساده با گسترش ونتی-ماسک ها رو به کاهش است، توانای تنظیم FiO₂ دریافتی که در ماسک ساده موجود نیست علت این امر بوده است

ماسک با استنشاق مجدد هوای بازدمی

(سیستم جریان کم به همراه مخزن ذخیره)

□ این نوع ماسک سیستمی بدون دریچه به

همراه یک کیس ذخیره ای می باشد

□ در جریان 6 تا 10 لیتر در دقیقه

اکسیژن این نوع ماسک می تواند

غلظتی برابر با 60 الی 80 درصد و یا

حتی بیشتر را در اختیار قرار دهد.

محاسبه FiO_2 در ماسک های PRB:

V_T 500 mL, RR 20/min, T_{in} 1 s, T_{ex} 2 s

FGF 6 L/min (100 mL/s)

	<u>Volume</u>	<u>Conc.</u>	<u>O₂ amount</u>
FGF	100 mL	100%	100 mL
Reservoir	150 mL	100%	150 mL
Air dilution	250 mL	20%	50 mL
	<hr/> 500 mL		<hr/> 300 mL
			= 60%

ماسک های NRB یا ماسک

بدون استنشاق مجدد هوای بازدمی با کیسه ذخیره کننده

(سیستم جریان کم به همراه مخزن ذخیره)

- این نوع ماسک ها دارای نوعی دریچه یک طرفه به همراه کیسه ذخیره اکسیژن می باشند.
- با تناسب مناسب FIO2 می توان کارایی 100 درصدی را از این نوع ماسک متصور شد ولی عملا به دلیل عدم تناسب کامل ماسک و صورت و تبادل گاز از کناره ها کارایی معمولا در محدوده 60 الی 90 درصد باقی می ماند، جریان تجویزی برای باز نگه داشتن کبیسه ذخیره و کارایی بیشتر باید بالا و ترجیحا بیشتر از 10 لیتر باشد

کیسه های بدون استنشاق هوای بازدمی:

- 'Reservoir bags'
- توانایی تحویل: FiO_2 0.6 – 0.8
- قبل از تجویز باشد دو سوم کیسه پر شود
- کارایی مناسب در شرایط حاد و بحرانی
- نباید بیش از 24 ساعت استفاده گردد

ماسک های ونچوری ونتی-ماسک ها:

(سیستم با جریان بالا)

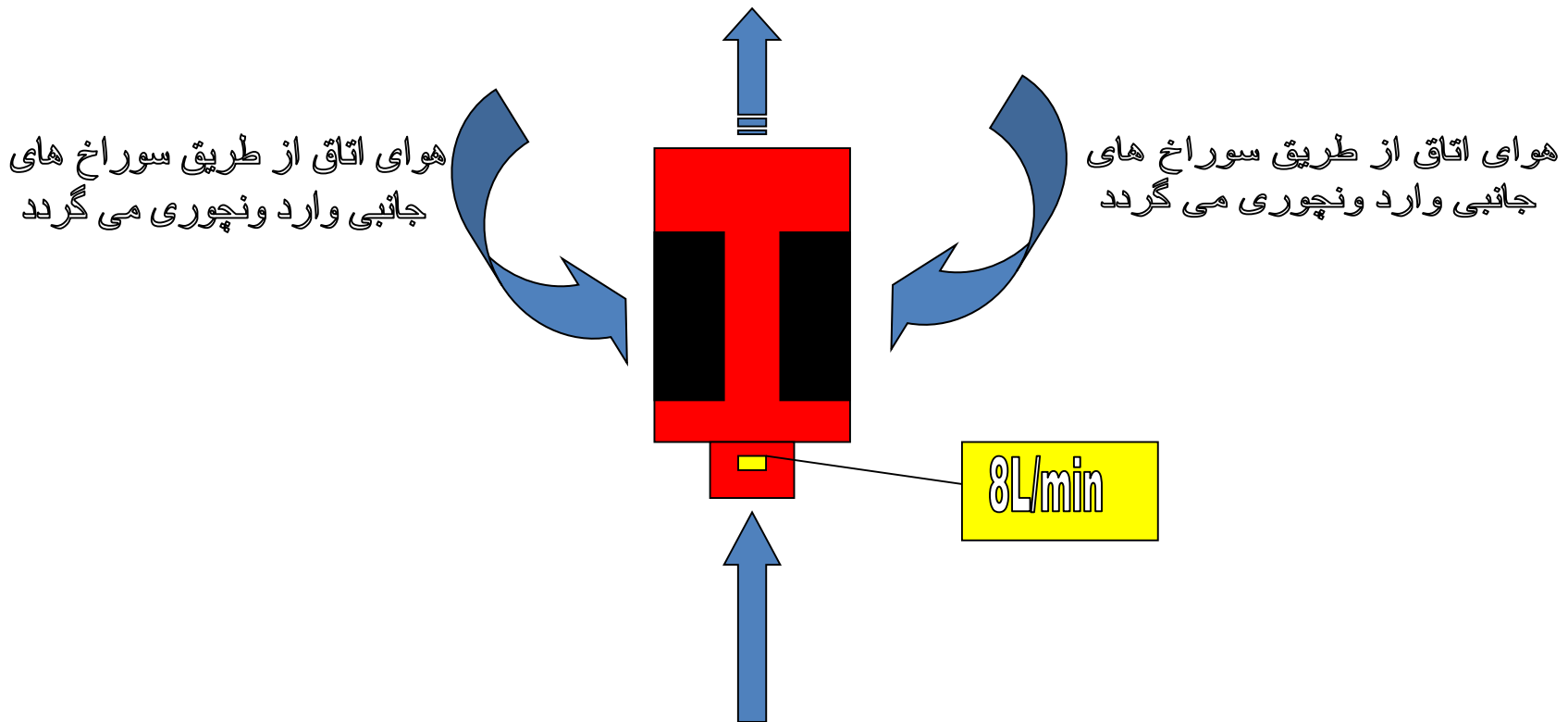
- این نوع ماسک می تواند اکسیژن 24 تا 40 درصدی با مخلوط کردن هوای محیط (تا 100 لیتر در دقیقه) و نسبت متناسبی از اکسیژن (2 تا 12 لیتر در دقیقه) در اختیار قرار دهد که در نهایت FiO_2 دقیق را به بیمار می دهد (اصل برنولی)
- سائز پورت و جریان اکسیژن تعیین کننده میزان دقیق FiO_2 می باشد. اندازه ماسک باید به دقت انتخاب گردد و نیز نحوه استفاده و فبت کردن روی صورت بیمار، زیرا ورود هر گونه هوای اضافی میزان FiO_2 را دشتخوش تغییر می کند.

تأثیرات ونچوری.....

- ماسک های ثابت اغلب با عنوان ونچوری خوانده می شوند
- علت این است که این ماسک ها بر پایه "اثر ونچوری" طراحی شده اند.
- هر نوع ماسک دارای دریچه های منحصر به فردی می باشد
- وقتی اکسیژن با جریان مناسب (که روی هر ماسک نوشته شده است) به دریچه وصل شود، نسبت مناسبی از هوای اتاق با آن ترکیب شده و منجر به ایجاد غلظت دقیق اکسیژن مد نظر می گردد.

اثر ونچوری.....:

اکسیژن و هوای اتاق با نسبت مناسب
ترکیب شده و برای اصلاح میزان دقیقی
در دسترس قرار می دهد

اکسیژن از طریق سیلندر و یا سیستم بیمارستانی با میزان جریانی که روی ماسک
نقد شده است جهت ترکیب با هوای اتاق و ایجاد غلظت مناسب وارد می شود.

انواع ونچوری ماسک ها

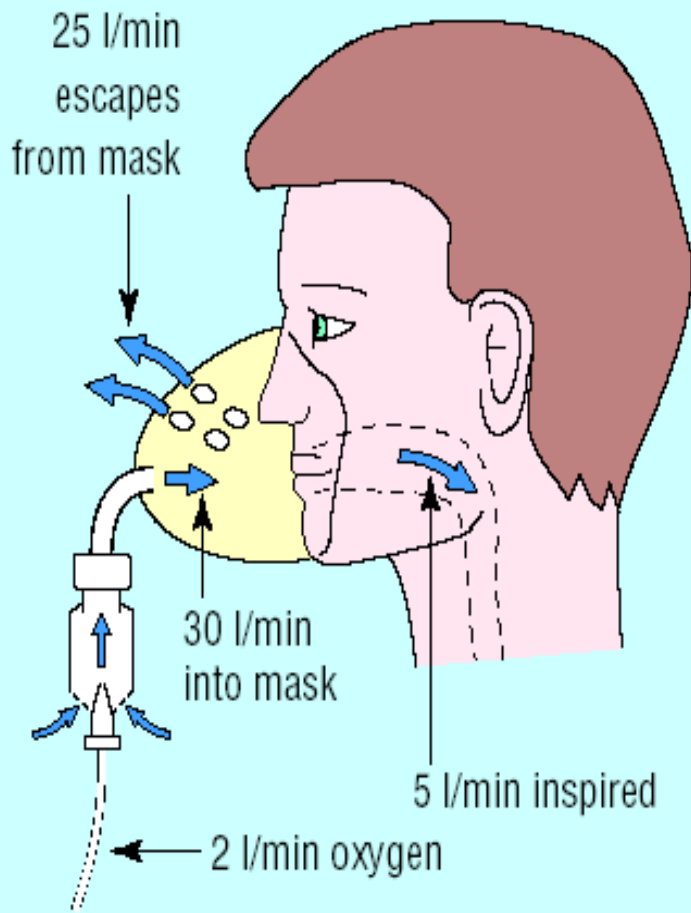
Venticaire®

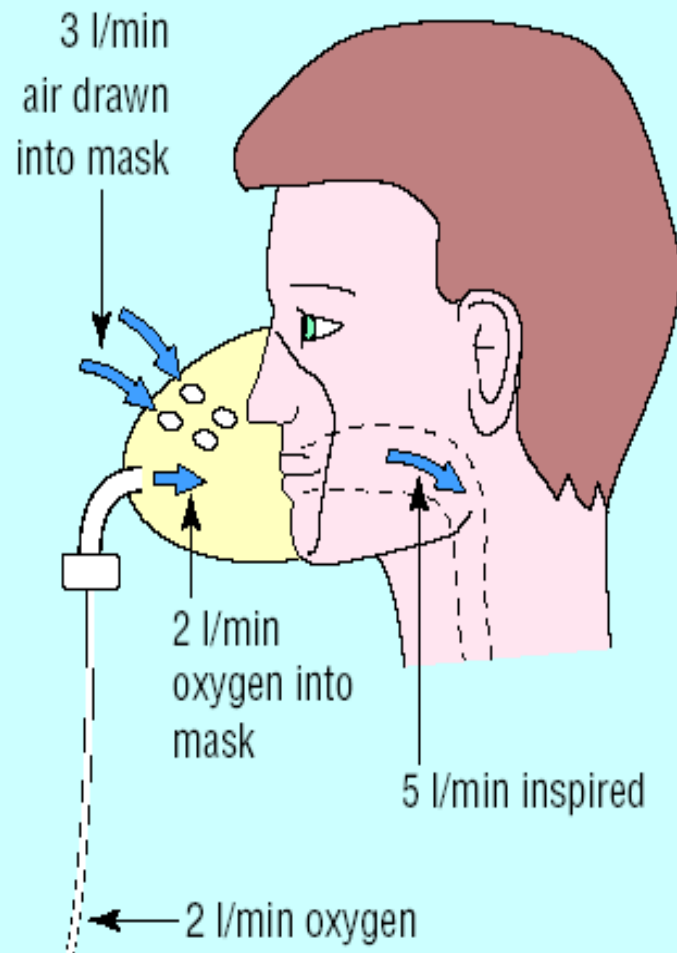

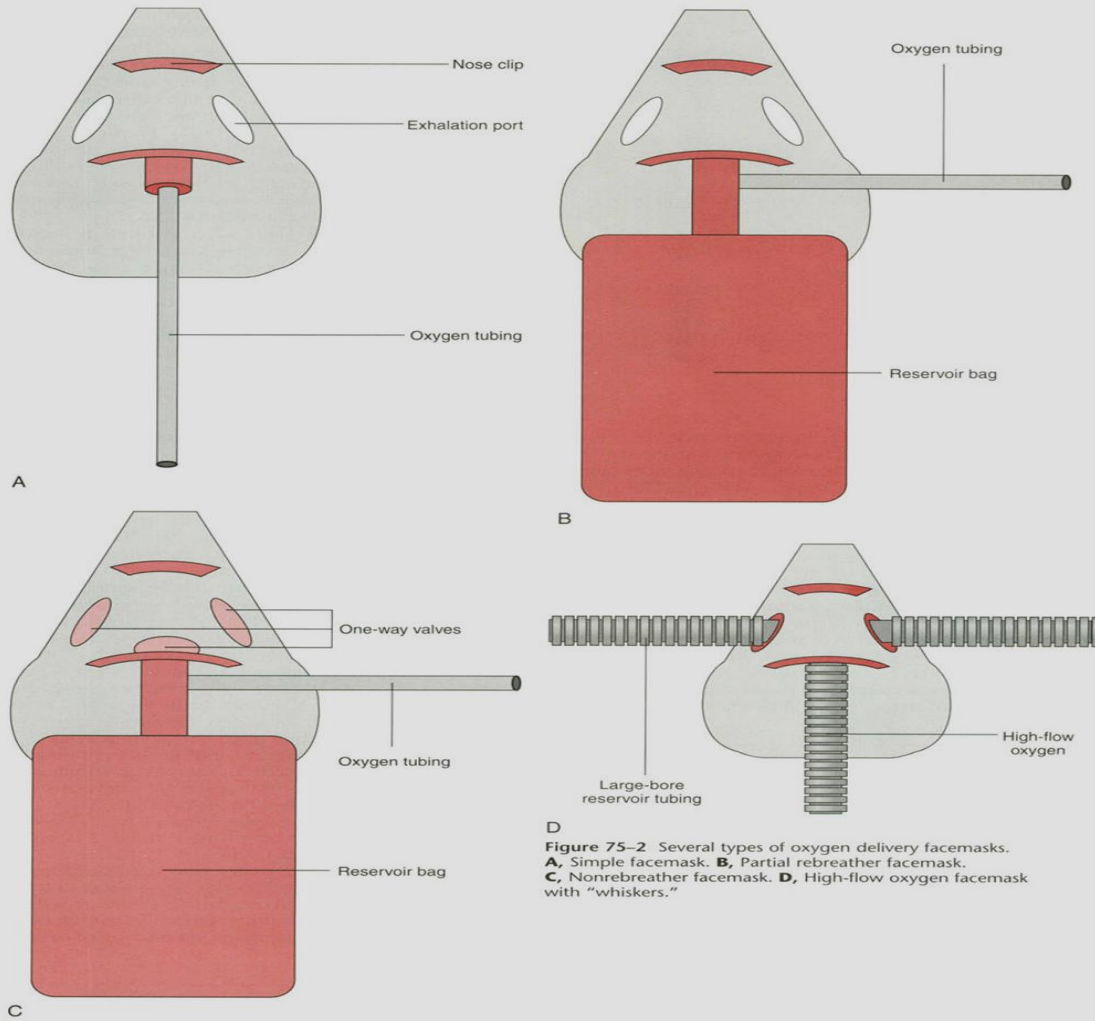
VENTILATOR VALVE	2	4	6	8	15
FLOW RATE (LPM)	2	4	6	8	15
OXYGEN CONC. RESULTING	24%	28%	31%	35%	40%

High flow (venturi) face mask

Low flow face mask

Figure 75-2 Several types of oxygen delivery facemasks. **A**, Simple facemask. **B**, Partial rebreather facemask. **C**, Nonrebreather facemask. **D**, High-flow oxygen facemask with "whiskers."

Predicted $F_{I}O_2$

	FGF (L/min)	Predicted $F_{I}O_2$
Nasal catheter Nasal cannula	1	0.24
	2	0.28
	3	0.32
	4	0.36
	5	0.40
	6	0.44
Simple mask	6	0.4
	7	0.5
	8	0.6
PRB mask (mask with bag)	6	0.6
	7	0.7
	8	0.8
	9	>0.8
	10	>0.9

A scenic view of a golf course. In the foreground, a large, thick tree trunk curves from the left side of the frame. The ground is covered in lush green grass. In the middle ground, a calm pond reflects the sky and the surrounding landscape. The sky is blue with scattered white clouds. In the background, a row of tall palm trees stands prominently, with a fountain visible behind them. The overall atmosphere is peaceful and well-maintained.

*Thank You For Your
Attention*